

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 264 / 21.06.2024

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor (b264/22.05.2024), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/2622/27.05.2024 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D552/28.05.2024,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor, cu modificările și completările ulterioare, în sensul stabilirii unor noi reguli în ceea ce privește cazurile de suspendare din funcție, de eliberare din funcție, de suspendare a soluționării cererii de acordare a pensiei de serviciu sau, după caz, de suspendare a plății pensiei de serviciu, în funcție de soluțiile din procesul penal.

2. Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. art. 73 alin. (3) lit. 1) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea

dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Camera Deputaților.

3. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Potrivit Expunerii de motive, soluția legislativă privind încetarea suspendării din funcție și repunerea în situația anterioară a judecătorului sau a procurorului numai în cazul clasării dispuse în temeiul art. 16 alin. (1) lit. a) - d) din Codul de procedură penală, astfel cum se preconizează potrivit art. 200 alin. (2), propus la **pct. 1**, are în vedere corelarea cu dispozițiile art. 52 alin. (2) din Codul muncii¹, normă care „reprezintă dreptul comun, astfel cum a statuat ICCJ prin Decizia nr. 35/2023”.

Menționăm însă că soluția Înaltei Curți de Casație și Justiție a avut în vedere lipsa din cuprinsul Codului administrativ - lege specială în raport cu Codul muncii - a unei dispoziții referitoare la consecințele dispunerii clasării.

Precizăm însă că, în prezent, ca urmare a completării art. 513 din Codul administrativ prin Legea nr. 248/2023, acest act normativ reglementează expres consecințele dispunerii clasării. Astfel, potrivit art. 513 alin. (4) din Codul administrativ, *în cazul în care s-a dispus clasarea sau renunțarea la urmărirea penală ori achitarea sau renunțarea la aplicarea pedepsei, precum și în cazul încetării procesului penal, suspendarea din funcția publică încetează, iar funcționarul public respectiv își va relua activitatea în funcția publică deținută anterior și îi vor fi achitate drepturile salariale aferente perioadei de suspendare.*

Prin urmare, dispozițiile art. 52 alin. (2) din Codul muncii nu mai sunt aplicabile în ceea ce privește funcționarii publici, repunerea în drepturi a acestora nefiind condiționată de stabilirea nevinovăției lor, în sensul art. 52 alin. (2) Codului muncii.

5. Precizăm că, în ceea ce privește consecințele extrapenale ale soluțiilor din procesul penal, legiuitorul dispune de o marjă de apreciere, în funcție de specificul activităților reglementate, însă

¹ Art. 52 alin. (2) din Codul muncii - *În cazurile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b), dacă se constată nevinovăția celui în cauză, salariatul își reia activitatea anterioară și i se plătește, în temeiul normelor și principiilor răspunderii civile contractuale, o despăgubire egală cu salariul și celelalte drepturi de care a fost lipsit pe perioada suspendării contractului.*

aceasta este subsumată necesității respectării principului nediscriminării.

Prin urmare, în măsura în care s-ar ajunge la concluzia că în toate situațiile consecințele extrapenale ale soluțiilor din procesul penal ar trebui să fie cele prevăzute în Codul muncii, care reprezintă reglementarea-cadru în materia raporturilor de muncă și de serviciu, atunci ar trebui modificate toate actele normative speciale care se completează cu dispozițiile acestuia

Precizăm însă că soluția repunerii în drepturi în cazul dispunerii clasării sau în cazul pronunțării încetării procesului penal constituie o soluție legislativă specifică actelor normative prin care se reglementează statutul funcției publice în sensul cel mai larg, respectiv al funcțiilor specifice autorităților și instituțiilor din sfera puterii judecătorești și a celei executive.

Astfel, această soluție este prevăzută în Legea nr. 11/2024 privind statutul grefierilor și al altor categorii de personal care ocupă funcții de specialitate în cadrul instanțelor judecătorești, al parchetelor de pe lângă acestea și al Institutului Național de Expertize Criminalistice (lege care va intra în vigoare la data de 12 iulie 2024), în Codul administrativ - reglementarea-cadru în materia funcției publice, în Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, precum și în Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului.

Sub acest aspect, aplicarea unei alte soluții exclusiv în cazul judecătorilor și procurorilor, motivată de raportarea la dispozițiile Codului muncii, este susceptibilă să încalce principiul egalității în drepturi, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție.

6. În plus față de precizările de la punctul anterior din aviz, intervențiile legislative propuse la **pct. 1 și 2** sunt de natură să conducă la blocaje în aplicarea în practică, întrucât nu reglementează sau reglementează defectuos consecințele diferitelor soluții din procesul penal asupra carierei judecătorilor și procurorilor, după cum urmează:

6.1. În ceea ce privește modificarea art. 200 alin. (2), propusă la **pct. 1**, stabilirea drept cazuri de încetare a suspendării din funcție și de repunere în drepturi exclusiv a situațiilor în care se dispune clasarea în temeiul art. 16 alin. (1) lit. a) - d) din Codul de procedură penală sau achitarea, lasă nereglementate situațiile în care se dispune clasarea în temeiul art. 16 alin. (1) lit. e) - j) din Codul de procedură penală sau

încetarea procesului penal pentru alte infracțiuni decât cele prevăzute la art. 201 alin. (1) lit. f), astfel cum este propus la pct. 2.

Menționăm că, potrivit art. 197 alin. (1) lit. a), judecătorul sau procurorul este suspendat din funcție de drept atunci când a fost trimis în judecată pentru săvârșirea oricărei infracțiuni, de la momentul rămânerii definitive a încheierii prin care judecătorul de cameră preliminară a dispus începerea judecării.

Prin urmare, în situațiile sus-menționate, care nu reprezintă nici cazuri de încetare a funcției, suspendarea din funcție ar urma să se prelungească nedefinit, eventual până la momentul la care intervine reabilitarea, soluție legislativă care apare ca fiind inacceptabilă.

Pe de altă parte, referitor la argumentele din cuprinsul Expunerii de motive, potrivit cărora este în sarcina magistratului să solicite continuarea procesului penal pentru a-și dovedi nevinovăția în cazurile în care clasarea se dispune în temeiul art. 16 alin. (1) lit. e) - j) din Codul de procedură penală, precizăm că, potrivit art. 18 din acest act normativ, suspectul sau inculpatul nu poate cere continuarea procesului penal decât în caz de amnistie, de prescripție, de retragere a plângerii prealabile, de existență a unei cauze de nepedepsire sau de neimputabilitate ori în cazul renunțării la urmărirea penală.

Prin urmare, sfera situațiilor prevăzute la art. 18 din Codul de procedură penală nu acoperă toate cazurile în care se dispune clasarea în temeiul art. 6 alin. (1) lit. e) - j) din același act normativ, astfel încât argumentele prezentate nu sunt suficiente pentru a justifica adoptarea unei astfel de soluții legislative.

În plus, s-ar ajunge în situația în care suspendarea din funcție și repunerea în drepturi să nu poată interveni în cazul în care s-a dispus clasarea în temeiul art. 16 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură penală, ca urmare a împăcării, deși potrivit art. 159 alin. (2) din Codul penal împăcarea înlătură răspunderea penală și stinge acțiunea civilă. Similar, în situația în care clasarea s-a dispus în temeiul art. 16 alin. (1) lit. i) din Codul de procedură penală, ca urmare a existenței autorității de lucru judecat, suspendarea din funcție și repunerea în drepturi nu ar putea interveni nici chiar în cazul în care judecătorul sau procurorul a fost achitat prin hotărârea definitivă anterioară.

Pe de altă parte, eliminarea din norma propusă pentru art. 200 alin. (2) a referirii la încetarea procesului penal este necorelată cu dispozițiile art. 200 alin. (3), potrivit cărora suspendarea din funcție

încetează în situația în care încetarea procesului penal se pronunță în primă instanță, drepturile prevăzute la alin. (2) urmând să se acorde după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de achitare sau de încetare a procesului penal.

6.2. Modificarea art. 201 alin. (1) lit. f), propusă la **pct. 2**, în sensul stabilirii drept situație de eliberare din funcția de judecător sau procuror a cazului în care acesta este condamnat definitiv sau s-a pronunțat încetarea procesului penal pentru anumite categorii de infracțiuni săvârșite înainte de eliberarea din funcție, prezintă elemente de neclaritate. Astfel, din redactarea propusă rezultă că eliberarea din funcție nu ar interveni decât în cazul condamnării definitive a judecătorului sau procurorului pentru categoriile de infracțiuni prevăzute de text, rezultând astfel că, în cazul condamnării pentru alte categorii de infracțiuni, s-ar menține pe termen nedefinit suspendarea din funcție.

Pe de altă parte, așa cum am arătat anterior, soluția legislativă nu poate fi acceptată nici în cazul în care prin modificarea propusă s-a avut în vedere, de fapt, prevederea respectivei sfere a infracțiunilor numai pentru situația în care instanța pronunță încetarea procesului penal, întrucât suspendarea din funcție intervine pentru trimiterea în judecată pentru **orice infracțiune**.

În plus, norma este necorelată cu dispozițiile art. 200 alin. (3), referitoare la încetarea suspendării din funcție în cazul în care în primă instanță se pronunță încetarea procesului penal, situație în care drepturile prevăzute la art. 200 alin. (2) se acordă după rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de achitare sau de încetare a procesului penal.

7. Potrivit normei propuse la **pct. 3** pentru art. 214 alin. (3), încetarea suspendării soluționării cererii de acordare a pensiei de serviciu sau, după caz, a plății acestei pensii, ar urma să intervină în mai puține cazuri decât în prezent, întrucât din actuala enumerare sunt excluse situațiile în care în care se dispune clasarea în temeiul art. 16 alin. (1) lit. e) - j) din Codul de procedură penală, renunțarea la urmărirea penală, încetarea procesului penal sau renunțarea la aplicarea pedepsei.

Soluției legislative propuse îi sunt aplicabile, *mutatis mutandis*, observațiile de la punctele anterioare din aviz.

În plus, precizăm că norma nu este corelată cu dispoziția din cuprinsul art. 214 alin. (1), care se referă la pierderea dreptului la pensia de serviciu numai în cazul **condamnării** definitive sau a dispunerii **amânării aplicării pedepsei** pentru anumite infracțiuni.

Având în vedere faptul că potrivit art. 214 alin. (2) punerea în mișcare a acțiunii penale pentru respectivele infracțiuni atrage, de drept, suspendarea cererii de acordare a pensiei de serviciu sau, după caz, suspendarea plății pensiei de serviciu, rezultă că prin adoptarea soluției propuse prin proiect s-ar ajunge în situația în care suspendarea ar avea efect pe termen nedeterminat în cazurile excluse din enumerarea cuprinsă în prezent în art. 214 alin. (2).

*

* *

Ținând seama de cele de mai sus, reglementarea preconizată nu poate fi promovată în forma propusă prin proiect.

PRESEDINTE
[REDACTED]
Florin ȚORȚACHE

The seal is circular with the text "ROMANIA" at the top and "PRESEDINTELE CAMEREI DE LEGISLATIE" around the perimeter. In the center, there is a coat of arms. A signature is written across the seal.

București
Nr. 643/21.06.2024

L. nr. 303/2022

M. Of. nr. 1102/16 nov. 2022

Lege privind statutul judecătorilor și procurorilor

(1) Dispozițiile art. 184 alin. (5) se aplică la 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi. (2) Alineatul (2) al articolului 210 se aplică contractelor de închiriere a locuințelor de serviciu încheiate după intrarea în vigoare a prezentei legi. (3) Art. 227 alin. (3) nu se aplică membrilor Consiliului Superior al Magistraturii al căror mandat este în curs la data intrării în vigoare a prezentei legi

1 promulgată prin D. nr. 1273/2022 M. Of. nr. 1102/16 nov. 2022

Decret pentru promulgarea Legii privind statutul judecătorilor și procurorilor

2 modificări prin L. nr. 282/2023 M. Of. nr. 950/20 oct. 2023

Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu și a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

*modifică art. 211 alin. (1), art. 211 alin. (3) și (4) și art. 213 alin. (2);
introduce alin. (4_1) la art. 211;
abrogă art. 211 alin. (2) - la data de 1 ianuarie 2024*